

Opvang vluchtelingen in Rijssen-Holten

In Rijssen-Holten zetten we ons al jarenlang in voor de opvang van vluchtelingen, mensen die tijdelijk of permanent een veilige plek nodig hebben, weg van hun eigen land. Maar wat houdt deze opvang precies in en wat betekent dit voor de inwoners van onze gemeente, nu en in de toekomst? Tijd voor een toelichting.

Gezamenlijk aan de slag

Bureau Beke is specialist in onderzoek en advies op het gebied van veiligheid en criminaliteit. Ze onderzoeken de risico's die asielzoekerscentra, psychiatrische instellingen, daklozenopvang etc. met zich meebrengen voor de omgeving. Hun adviezen zijn gebaseerd op enquêtes, bijeenkomsten en gesprekken met inwoners, gemeente, politie, COA en andere betrokkenen. Ook bezoeken ze altijd de locatie om de situatie, samen met omwonenden, goed te kunnen beoordelen.

Waarom een risicoanalyse?

Een risicoanalyse helpt om mogelijke problemen vooraf te herkennen. Zo kan men op tijd maatregelen nemen binnen de geldende regels en wetten. Een goede risicoanalyse brengt mogelijke problemen in beeld, verbetert de veiligheid en efficiëntie en helpt bij het maken van de juiste keuzes.

Onderzoek in Rijssen-Holten

Jos: "Onze rol is om elk risico zorgvuldig te wegen, rekening houdend met de specifieke omstandigheden en buurtbewoners. Voor de risicoanalyse in Rijssen-Holten bezochten we een informatiebijeenkomst van de VvE van vakantiehuisjes De Borkeld, deden interviews met zeventien direct omwonenden en bezochten de omgeving van de locatie met leden van de klankbordgroep. Via verschillende kanalen verspreidden we een enquête, wat 460 ingevulde vragenlijsten opleverde. We keken ook naar onderzoeken waarin omwonenden eerder risico's noemden en naar documenten van COA en gemeente. We voerden gesprekken met politie, boa's en brandweer. Ook ondernemers in Holten en omgeving gaven ons hun visie op mogelijke risico's. Al onze bevindingen staan in een rapport. Nadat we de risico's in kaart brengen, wegen wij deze op drie niveaus en geven per risico minimaal een mogelijke oplossing. We geven ook advies over wat te doen als de situatie verslechtert."

De 3 risiconiveaus zijn:

- Niveau 1: Directe actie vereist, nog voordat de opvang opent.
- Niveau 2: Monitoring nodig.
- Niveau 3: Geen actie nodig.

Jos: "Het rapport wordt nu in het omwonendenoverleg besproken, met de gemeente en het COA. De omwonenden adviseren over de te kiezen oplossingen. Het is goed dat de risicoanalyse op deze manier verder uitgewerkt wordt door betrokkenen."

De situatie in Rijssen-Holten lijkt deels op andere plaatsen waar een vergelijkbaar azc in ontwikkeling was, constateert Jos. Wat opviel? "Vaak denken omwonenden hetzelfde over een situatie, maar dat is in Rijssen-Holten echt anders. Niet iedereen heeft dezelfde visie op de risico's, omdat het enerzijds om vakantiewoningen en anderzijds om reguliere woningen gaat. Dat maakt de risicoanalyse ingewikkelder.

Wat ook opvalt in onze analyses, is dat kleine details heel belangrijk kunnen zijn. Neem bijvoorbeeld een looproute, die moet natuurlijk zo veilig mogelijk zijn. In het

Dat doen we in een aantal gesprekken met betrokkenen. In dit artikel is het woord aan Jos Kuppens, onderzoeker bij Bureau Beke. Hij voerde onlangs, samen met collega Leanne Sixma, een risicoanalyse uit voor het azc Rijssen-Holten.

Het AZC in Holten

buitengebied kan het 's winters erg donker zijn, wat de veiligheid niet ten goede komt. Daarom gaan we altijd ter plaatse kijken. Zo kunnen we adviseren over een goede balans tussen maatregelen en de impact op de buurt."

De aanpak

De ervaring van Bureau Beke helpt hen steeds breder en dieper naar risico's te kijken. Jos: "In de loop der jaren zijn onze risicoanalyses uitgebreider en verfijnder geworden. Soms werken we specifieke straten, straathoeken of andere plekken uit. Zo denken we, soms al ter plekke, mee over een oplossing. Dat gebeurt vaak direct al in samenspraak met omwonenden."

Nut en noodzaak

Is zo'n risicoanalyse echt nodig? Jos: "Natuurlijk kan een gemeente dit zelf doen. Maar een onafhankelijk bureau geeft meer objectieve inzichten, zonder te overdrijven of af te zwakken. We zijn onpartijdig en dat houdt ons scherp. Onze ervaring leert ook dat zonder zo'n onafhankelijk onderzoek, partijen vaker tegenover elkaar komen te staan. Met een onpartijdige risicoanalyse kan men samen meer aan oplossingen werken. In Nederland zijn er overigens veel voorbeelden waarbij de samenwerking met de lokale gemeenschap na de opening van een asielzoekerscentrum juist heel goed uitpakt. Ook als daar vooraf protesten waren. Die samenwerking vinden wij een noodzakelijk onderdeel voor goed beheer rondom een asielopvang."

Betrokkenheid, eerlijkheid en nuance

Jos vertelt over de essentiële elementen die bij vrijwel alle onderzoeken terugkomen. Allereerst: voor een risicoanalyse moet iedereen willen meewerken en ideeën willen delen. Hij benadrukt dat daarin betrokkenheid, eerlijkheid en nuance als rode draad terugkomen: "Soms zien partijen elkaar als onbetrouwbaar, maar dat komt vooral omdat mensen zo betrokken zijn bij het thema." De ervaring van Bureau Beke is dat omwonenden graag meedenken, ook omdat ze hun eigen omgeving goed kennen.

Op de volgende pagina kun je het interview verder lezen..

Maar ze zijn niet alleen lokale experts; ook zijn ze vaak op de hoogte van allerlei procedures en wetten. De gesprekken met omwonenden kunnen intens zijn, omdat emoties nu eenmaal een rol spelen bij de komst van een asielopvang. Het onderzoeksbureau heeft daar begrip voor, maar probeert desondanks de genoemde risico's zoveel mogelijk te 'objectiveren'. Ook gaat het om het zoeken naar evenwicht, omdat de overheid haar eigen verantwoordelijkheden heeft en soms niet-populaire maatregelen uitvoert. Daarom is het belangrijk om met elkaar te blijven praten en uit te leggen waarom bepaalde keuzes worden gemaakt.

Voor het onderzoeksbureau is het van belang om een goede inschatting te maken van de doelgroep die gaat komen. Daarnaast zijn in een risicoanalyse de bezorgdheid over onveiligheid en mogelijke criminaliteit, zoals winkel en fietsdiefstalregelmatig terugkerende aandachtspunten.

Tips van Jos

- "Zet in op vertrouwen en blijf open communiceren, dat geldt voor alle betrokken partijen. Helaas is overlast soms onvermijdelijk. Met goede communicatie en directe actie kan veel opgelost worden.
- Een succesvolle samenwerking leunt op betrouwbare partners. Het is cruciaal dat politie, COA, gemeente en omwonenden duidelijke contactpersonen hebben en makkelijk met elkaar in contact komen. Omdat overlast voor iedereen anders voelt, is het belangrijk dat er direct naar zorgen geluisterd wordt.
- Maak het proces niet politiek, kom zo snel mogelijk op het niveau van praktische uitvoering. Dat werkt het beste voor iedereen en maakt dat alle partijen weten wat ze moeten doen.
- Betrek de politie vroegtijdig bij het omwonendenoverleg om bij eventuele overlast in de openbare ruimte maatregelen te treffen."

